།༄༅། །འདུལ་བ་ཁ་བཞུགས་སོ།

the story of tirthika is told in the same vein:

།འདུལ་བ་གཞི། བམ་པོ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དུལ་བ་འཁོར་དུལ་བ། ཞི་བ་འཁོར་ཞི་བ་དགྲ་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒྱ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་སྙོ་མ་ལྷ་བུར་གཤེགས་སོ།

on the twenty-fifth chapter of the vinaya, the blessed one came together with a retinue of five hundred worthy ones who were gentle, disciplined, and peaceful.

།དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ན་གནས་པའི་ལྷ་དེས་བ་ཀུ་ཤའི་ཡལ་ག་ཞིག་བླངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གྲིབ་མ་བྱེད་ཅིང་རྗེས་བཞིན་རྗེས་བཞིན་དུ་སོང་བ་དང་།

then the god who lived in the garden of prince jeta took a bundle of kusa grass to offer shade to the blessed one and followed him.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཤད་པ་མཛད་དེ།

the blessed one knew his thoughts, habitual tendencies, temperament, and nature, and taught him the dharma accordingly, realizing the four noble truths.

ཐོས་ནས་ལྷ་དེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་པར་གྱུར་ཏོ།

when he heard it, the god destroyed with the thunderbolt of wisdom the twenty high peaks of the mountain of views concerning the transitory collection, and manifested the resultant state of stream entry.

།ཇི་ཙམ་ན་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ན་ཡུགས་ས་མོ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་གནས་པ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བརྒྱན་པ།དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱ
འོད་འདོམ་གང་གིས་བརྒྱན་པ། ཉི་མ་སྟོང་བས་ལྷག་པའི་འོད་མངའ་བ། རིན་པོ་ཆེའི་རི་བོ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུར་ཀུན་ནས་བཟང་བར་མཐོང་ངོ་།

some five hundred female practitioners saw the blessed buddha, whose body was beautifully adorned with the thirty-two signs of a great person, his body graced with the eighty minor marks, and whose radiance was as brilliant as that of a thousand jewel mountains.

།མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་ཡང་དེ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་དང་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེས་སོ།

as soon as they saw him, they felt a surge of faith in the blessed one.

།འདི་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་ཏེ།

this is the intrinsic nature.

ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པའི་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་དང་པོར་སངས་རྒྱས་མཐོང་བ་ལྟར་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཞི་གནས་ཀྱི་སེམས་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་།
བུ་མེད་པས་བུ་རྙེད་པ་དང་། དབུལ་པོས་གཏེར་མཐོང་བ་དང་། རྒྱལ་སྲིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དབང་བསྐུར་བ་ནི་དེ་ལྟར་ཉམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།

just as sentient beings who have accumulated roots of virtue see the buddha for the first time and practice mental stillness for twelve years, while having obtained a child from someone who lacks a child, seeing a treasure from a poor person, and enjoying royal empowerment are not delightful in this way.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་དུས་ལ་གཟིགས་ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གུང་ལ་གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུགས་སོ།

then the blessed one looked at the time of their training and took his place on the seat prepared for them amid the sangha of monks.

།དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཁོད་དོ།

they bowed their heads to the blessed ones feet and stood to one side.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་ཞེས་བྱ་བ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོང་མ་

the blessed one directly apprehended their thoughts, habitual tendencies, temperament, and nature, and manifested the resultant state of stream entry right where he sat.

།དེ་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ལན་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ།

having seen the truths, they spoke these words three times:

བཙུན་པ་བདག་ཅག་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི་མས་མ་བགྱིས་ཏེ་ཕས་མ་ལགས། རྒྱལ་པོས་མ་ལགས། ལྷས་མ་ལགས། སྡུག་པས་མ་ལགས།
རང་གི་སྐྱེ་བོ་དང་གཉེན་གྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མ་ལགས། སྔོན་གྱི་འདས་པས་མ་ལགས། དགེ་སྦྱོང་དང་།བྲམ་ཟེས་མ་ལགས་པ་གང་ལགས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་ལ་མཛད་དེ།

lord, the blessed one has acted for us in such ways that we have not been made by a mother. it has not been done by a king. it is not done by the gods. it does not belong to an entourage of friends and relatives. it was never done by mendicants or brahmins in the past.

ཁྲག་དང་མཆིམའི་རྒྱ་མཚོ་ནི་བསྐམས། རུས་པའི་རི་བོ་ལས་ནི་བསྒྲལ།

they have dried up the ocean of blood and tears, freed them from the mountain of bones,

ངན་སོང་གི་སྒོ་ནི་བཀུམ། ཐར་པ་དང་མཐོ་རིས་ཀྱི་སྒོ་ནི་ཕྱེ་ནས་བདག་ཅག་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་ནི་བཀོད་དེ།

shut the gateways to the lower realms, shut the doorways to liberation and high rebirth, and established us among the gods and humans.

བཙུན་པ་བདག་ཅག་འཕགས་སོ། །མངོན་པར་འཕགས་སོ། །བདག་ཅག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིལགས་ཀྱིས།

lord, let us take refuge in the blessed one, the dharma, and the sangha of monks.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་ཅག་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

blessed one, please accept us as lay vow holders.

དེ་དག་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ།

they rose from their seats,

བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།

joining his palms, he bowed toward the blessed one and said,

།ཀྱི་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་ཅུང་ཟད་ཅིག་སྩོལ་ཅིག་དང་།

oh, blessed one, please give us a little.

དེ་ལ་བདག་ཅག་བགྱི་བ་དག་བགྱིའོ།

we will do what has to be done for him.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོ་བྲེགས་ཏེ་བྱིན་ནོ།

then, through the miraculous power of the blessed one, he shaved his head and nails and gave them to him.

།དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བརྩིགས་སོ།

they built a stupa for the blessed ones hair and nails.

།དེ་ནས་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་ན་གནས་པའི་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེས་མཆོད་རྟེན་དེའི་འགོར་སར་བ་ཀུ་ཤའི་ཡལ་ག་དེ་བསྐྲུན་ཏེ།

then the god who lived in the garden of prince jeta generated a bundle of kusa grass in the vicinity of the stupa.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་མཆོད་རྟེན་འདི་ལ་བགྱི་བ་བགྱིད་ཅིང་མཆིས་སོ་ཞེས་དེ་དེ་ཉིད་ན་གནས་སོ།

blessed one, he replied, i shall attend to this stupa.

།དེ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕྱུགས་ས་མོའི་མཆོད་རྟེན་ནོ་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་སོ།

some knew that it was a stupa for the courtesans daughter.

།ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བ་ཀུ་ལའི་འགོར་ས་ཞེས་བྱ་བར་ཤེས་ཏེ།

some knew him to be a licchavi king.

མཆོད་རྟེན་ལ་ཕྱག་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་དག་ད་དུང་ཡང་ཕྱག་བྱེད་དོ།

the monks who pay homage to the stupa are still doing so.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་པ་དང་། ཐེ་ཙམ་ན་བསྟི་གནས་གཞན་ཞིག་ན་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་གནས་ཏེ།

when the blessed one arrived, five hundred sages lived in a secluded place.

དེ་དག་གི་བསྟི་གནས་དེ་ནི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆུ་ཕྲུན་སུམ་ཚོགས་པས་དེ་དག་དེས་རྒྱགས་ནས་ཅི་ཡང་མི་སེམས་སོ།

since their shelter is full of flowers, fruits, and water, they become arrogant and do not think about anything at all.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་དུས་ལ་གཟིགས་ནས་བསྟི་གནས་དེར་གཤེགས་ཏེ་བྱོན་པ་དང་།

the blessed one looked at the time to train them, and when he arrived at the charnel grounds,

རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བསྟི་གནས་དེའི་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་ནི་བཏྲག །ཆུ་ནི་བསྐམས། ནེའུ་གསིང་རྣམས་ནི་སློགས། འདུག་གནས་དག་ནི་བཏེབ་བོ།།དེ་ནས་དྲང་སྲོང་དེ་དག་ལག་པ་འགྲམ་པ་ལ་གཏད་ནས་སེམས་

through his miraculous powers, he destroyed the flowers and fruits of the monastery, dried up the water pots, swept away the gravel pits, and set up residences. then the sages placed their hands on the palanquins shoulders as they sat absorbed in thought.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།

then the blessed one said,

ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཁོང་དུ་ཆུད་ཅིང་འདུག །དེ་རྣམས་ཀྱིས་གསོལ་པ།

why are you concentrating your mind? they asked.

བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་རྐང་གཉིས་ཁྱེད་འདིར་གཤེགས་ནས་བདག་ཅག་ནི་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ།

blessed one, you two men of the field of merit have come here. such are our circumstances.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དྲང་སྲོང་དག་བསྡི་གནས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་དང་ཆུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཅི་སྟེ་མ་རུང་།

monks, the blessed one replied, what is wrong with living in a forest where flowers, fruits, and water are abundant?

ཇི་སྔོན་གྱི་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའམ།

should i do as i have done in the past?

བཅོམ་ལྡན་འདས་མཛད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བཏུལ་བ་དང་སྔོན་གྱི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གྱུར་ཏོ།

blessed one, may your miraculous powers be restrained, just as they were before.

།དེ་ནས་དེ་དག་མཚོག་ཏུ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དད་པ་བསྐྱེད་དོ།

they were astonished and felt a surge of faith in the blessed one.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཤད་པ་མཛད་དེ།

then the blessed one, knowing the thoughts, habitual tendencies, temperament, and nature of the five hundred sages, taught them the dharma accordingly.

དེ་ཐོས་ནས་དེ་དག་གིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་ནས།

when they heard it, they manifested the resultant state of non-return and accomplished miraculous feats.

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།

joining his palms, he bowed toward the blessed one and said,

།བཙུན་པ་བདག་ཅག་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྙེན་པར་རྫོགས་པ་དགེ་སློང་གི་དངོས་པོ་འཐོབ་པ་ལྟ་ན།

lord, if we wish to go forth in the dharma and vinaya so well spoken, complete our novitiates, and achieve full ordination.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བདག་ཅག་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པར་བགྱིའོ།

we will practice the holy life in the blessed ones presence.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བས་དགེ་སློང་དག་ཚུར་ཤོག་ཚངས་པར་སྤྱད་པ་སྤྱོད་ཅིག་ཅེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པའི་མོད་ལ་སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་བྱི་བ་དང་སྣམ་

on the very moment that the blessed one said to them, come, join me, monks. practice the holy life, their hair and beard fell out and they donned their robes.

ལག་ན་ལྷུང་བཟེད་དང་། བྱ་མ་བུམ་ཐོགས་པ་དང་། སྐྲ་དང་ཁ་སྤུ་ཞག་བདུན་སྐྱེས་པ་ཙམ་དང་།

holding in their hands an alms bowl and a water pitcher. with but a weeks worth of hair and beard,

དགེ་སློང་བསྙེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་སྤྱོད་ལམ་ལྟ་བུར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ།

he remained in the company of a monk who had been ordained for one hundred years.

།དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚུར་ཤོག་བཀའ་སྩལ་པས། །སྐྲ་བྲི་སྣམ་སྦྱར་གྱོན་པའི་ལུས་ལྡན་ཞིང་། །མོད་ལ་དབང་པོ་རབ་ཞིར་གནས་གྱུར་ཏེ།།སངས་རྒྱས་དགོངས་པས་ལུས་གཟུགས་བཀབ་པར་གྱུར།

when the thus-gone one said come here, his body became shaven with shaven hair and clothed in robes, and at that very moment his senses were pacified, and his body was decorated with the buddhas mind.

།དེ་དག་གིས་འབད་པ་དང་བརྩལ་བས་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པས་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྔ་པ་གཡོ་བ་དང་མི་གཡོ་བ་འདི་ཉིད་རིག་སྟེ།

as they engage in diligence through effort and effort, they come to understand this very five-spoked wheel of cyclic existence that moves and moves.

འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནས་མངོན་དུ་སྣྲ་བར་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོང་མ་བཞིན་དུའོ།

the same goes for all the features of conditioned phenomena, up until… as mentioned before.

།དེ་དག་ལ་འདོམས་པར་བྱེད་པའི་དྲང་སྲོང་གང་ཡིན་པ་དེས་གསོལ་པ།

the sage who instructed them said,

བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་ཆབྱད་འདིས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བསླུས་པ་དེ་དག་ཇེ་དད་པ་སྐྱེས་པར་བགྱིས་ལ་སླད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བགྱིའོ།

blessed one, i will cause those great assemblies of deceived people to develop faith and later lead them to go forth.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲང་སྲོང་ལྔ་བརྒྱ་དང་སྔོན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་ཟླ་བ་ཁམས་པ་ལྟ་བུར་བསྐོར་ནས་དེ་ཉིད་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་གཤེགས་ཏེ་རིམ་གྱིས་གཏུན་རི་ལ་ཕྱིན་ཏོ།

the blessed one was then surrounded by five hundred sages and monks from the past, who miraculously traveled through the sky to mount sabkang.

།དེའི་ཚེ་གཏུན་རི་ལ་དྲང་སྲོང་ཤིང་གོས་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གནས་ཏེ།

at that time there lived a sage named valkalayana.

དྲང་སྲོང་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་བཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནས། ཀུན་ནས་མཛེས་པ་རྒྱང་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་གོང་མ་བཞིན་དུའོ།

the sage saw the blessed one from a long way off, graced and resplendent with the thirty-two signs of a great person.

།མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སེམས་མངོན་པར་དད་པར་གྱུར་ཏེ།

as soon as he saw him, he felt a surge of faith in the blessed one.

དེ་དད་པ་སྐྱེས་ནས་བསམས་པ།

feeling a surge of faith, he thought,

མ་ལ་བདག་རི་ལས་བབས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བལྟ་ཞིང་འགྲོར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་གདུལ་བ་ལ་གཟིགས་པས་འདས་པར་འགྱུར་གྱིས།

alas, i have descended from a mountain and set out to see the blessed one. it is only by keeping watch on those who are to be trained that i will escape.

མ་ལ་བདག་ཉིད་མཆོང་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས།

so i will jump myself.

དེས་རི་ལས་བདག་ཉིད་མཆོངས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསྙེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་བླངས་སོ།

as the blessed buddhas are free from forgetfulness, he lifted himself up from the mountainside by means of their miraculous powers.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་བཤད་པ་མཛད་དེ།

the blessed one knew his thoughts, habitual tendencies, temperament, and nature, and taught him the dharma accordingly.

དེ་ཐོས་ནས་ཤིང་མཁན་ཅན་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་བསྒྲུབས་ནས། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུན་པ་བདག་ལེགས་པར་གསུངས་

when he heard it, he manifested the resultant state of non-return and said to the blessed one, lord, if i wish to go forth in the dharma and vinaya so well spoken, complete my novitiate, and achieve full ordination.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱུང་ངོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་།

with the words come, join me, monk. the blessed one led him to go forth as a novice.

སངས་རྒྱས་དགོངས་པས་ལུས་གཟུགས་བཀབ་པར་གྱུར་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གོང་མ་བཞིན་དུའོ།

in the same vein as before, the buddhas intention is to cover the body.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།

the blessed one said to the monks,

དགེ་སློང་དག་ངའི་དགེ་སློང་དད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ།

monks, this is my monk, supreme among those liberated by faith.

འདི་ལྟ་སྟེ་དགེ་སློང་ཤིང་མཁན་ཅན་ནོ།

it is the monk carpenter of trees.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་སྟོང་གིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ། ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མཛད་ཅིང་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ལྡན་ལ་ཐུབ་ཟུར་གཤེགས་སོ།

the blessed one, surrounded by a thousand monks, performed various miracles and traveled to the city of kapilavastu.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ།

the blessed one thought,

གལ་ཏེ་སྒོ་གཅིག་ནས་ཞུགས་ན་གཞན་དག་གཞན་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བས་མ་ལ་ང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས།

if i were to enter through just one gateway, others would think otherwise-i alone should enter through miraculous abilities.

དེ་ནས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱ་ལྡན་གྱི་དབུས་སུ་གཤེགས་སོ།

then, through his miraculous powers, he traveled through the sky to the center of the city, which was like a banyan tree.

།དེ་ནས་སློ་མ་ལྟ་བུའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོ་དང་ལྡན་པ་གང་པོ་དང་། ཤིང་གི་ཟླ་ཆ་ཅན་དང་། རྒྱ་སྐེགས་ཀྱི་ཟླ་ཆ་ཅན་དང་། ཞ་ཉེའི་ཟླ་ཆ་ཅན་དང་། རྒྱལ་པོའི་སྲས་བཅུ་བདུན་པོ་དེ་དག་ཀུང་རང་རང་གི་འཁོར་དང་། སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་སོང་ངོ་།

the seventy-seven sons of the king went to where the blessed one was residing, along with a retinue of many hundreds of thousands of beings.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཞམ་རིང་བུས་ཤིང་ཙཎ་དན་གྱི་ཕྲེང་བའི་ཁང་གང་ན་བ་དེར་གཤེགས་ཏེ་ཕྱིན་ནས་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གུང་ལ་གདན་བཤམས་པ་ཉིད་ལ་བཞུ

after the blessed one had accompanied many hundreds of thousands of beings to the sandalwood courtyard, he took his place on the seat prepared for him amid the sangha of monks.

སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཐོང་ངོ་།

the great crowd saw the blessed one.

།ཙན་དན་གྱི་ཕྲེང་བའི་ཁང་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ།

when he arrived at a sandalwood courtyard, the blessed one thought,

གལ་ཏེ་ཙན་དན་གྱི་ཕྲེང་བའི་ཁང་ཞིག་པར་གྱུར་ན་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་གྱིས།

if a house with sandalwood garlands were destroyed, it would be an obstacle to the merits of patrons.

མ་ལ་ངས་འདི་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས།

so i will conjure him into the form of a crystal.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཇི་ལྟར་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་མཐོང་བར་འགྱུར་བར་ཤེལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་སྤྲུལ་ཏོ།

the blessed one emanated an image made of crystal in such a way that the crowd could see the buddhas body unobscured.

།དེ་ནས་འཁོར་དེ་དག་གི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་།ཁམས་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་འདྲ་བའི་ཆོས་བཤད་པ་མཛད་དེ།

knowing the thoughts, habitual tendencies, temperament, and nature of the assembled retinue, he taught them a dharma such as this.

དེ་ཐོས་ནས་སྲོག་ཆགས་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་དག་རྟོགས་ཏེ།

when they heard this, many hundreds of thousands of beings realized great distinction.

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད།

some generated roots of virtue conducive to liberation.

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས།

some manifested the resultant state of stream entry that is conducive to discernment.

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ལན་གཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་འབྲས་བུ།

some for the fruit of being tied to one more rebirth,

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཕྱིར་མི་འོང་བའི་འབྲས་བུ།

some for the fruit of no longer being subject to rebirth,

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས།

some went forth, cast away all afflictive emotions, and manifested arhatship.

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད།

some generated the mind set on the enlightenment of the hearers,

ཁ་ཅིག་གིས་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ། ཁ་ཅིག་གིས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུའོ།

some for the enlightenment of the solitary buddhas while others for unsurpassed and perfect awakening.

།འཁོར་དེ་ཕལ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་འབབ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བབ་པར་བཀོད་དོ།

among the assembled, most found themselves drawn to the buddha, intent on the dharma, and favoring the sangha.

།དེ་ནས་ཤིང་གི་རྣ་ཆ་ཅན་དང་། རྒྱ་སྐེགས་ཀྱི་རྣ་ཆ་ཅན་དང་། ཞ་ཉེའི་རྣ་ཆ་ཅན་གྱིས་གཙང་ཞིང་བསོད་པའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དག་སྣ་གོན་བྱས་ནས་གདན་བཤམས་ཏེ། ནོར་བུའི་ཆུ་སྣོད་བཞག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་སྤྱན་འདྲེན་གྱིས་དུས་ཚོད་གསོལ་པ།

then, with his earrings made of wood, bejeweled garlands, and wooden necklaces, he prepared an abundance of good, wholesome food and drink, set up a seat, set out a jeweled water jar, and offered the midday meal to the blessed one.

བཙུན་པ་གདུགས་ཚོད་ལགས་ཤིང་མཆིས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ད་དེའི་དུས་ལ་བབ་པར་དགོངས་སུ་གསོལ།

lord, if the midday meal is upon us, i beseech you, blessed one, please know that the time has come.

དེའི་ཚེ་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་དང་། གཽ་ཏ་མ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ན་གནས་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བསམས་པ།

at that time the naga kings kala and gautama who lived in the great ocean thought,

བཅོམ་ལྡན་འདས་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མ་ལྡེ་བུ་ན་ཆོས་འཆད་ཀྱིས་དེ་ལ་མཉན་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ།

the blessed one teaches the dharma in the city of lumbini, so i shall go and listen to it.

།དེ་ནས་དེ་གཉིས་ཀླུ་ལྔ་བརྒྱའི་འཁོར་དང་གྲོང་ཁྱེར་སྒོ་མ་ལྡེ་བུར་ཆུ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་ཕབ་ནས་ཆས་སོ།

the two of them, accompanied by their retinue of five hundred nagas, set out for jetavana, a city with five hundred rivers.

།སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསྒྲིལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ།

since blessed buddhas are free from forgetfulness, the blessed one thought,

ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་དང་། གཽ་ཏ་མ་འདི་གཉིས་གལ་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུར་འོངས་པར་གྱུར་ན། ཡུལ་ཕྱུང་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་སྙམ་ནས།

if the naga kings black and gautama come to mount gosrnga, they will destroy the land.

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།

then the blessed one said to venerable mahadmaudgalyadyana,

མཽད་གལ་གྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིངས་པའི་བསོད་སྙོམས་ལོང་ཤིག །མཽད་གལ་གྱི་བུ་དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།

maudgalyayana, take the alms of the thus-gone one swiftly. why is that so?

རིངས་པའི་བསོད་སྙོམས་ནི་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། གློ་བུར་བ་དང་། འགྲོ་བར་ཆས་པ་དང་། ནད་པ་དང་། ནད་གཡོག་དང་། དགེ་སློང་སོ།

there are five: latecomers, travelers, invalids, physicians, and spiritual practitioners.

།སྐབས་འདིར་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་སུ་དགོངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དེ་ཉིད་ནས་སྟེང་གི་ནམ་མཁའ་ལས་གཤེགས་སོ།

at this point the blessed one was thinking of himself as a monk worker, and with his miraculous powers he flew through the sky above.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་མཽད་གལ་གྱི་བུ་གཉིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་དང་། གཽ་ཏ་མ་གང་ན་བ་དེར་གཤེགས་ཏེ་བྱོན་ནས་བཀའ་སྩལ་པ།

the blessed one and maudgalyayana both went to see the naga king black gautama, who said,

ཀླུའི་དབང་པོ་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ལ་ཡུལ་ཕྱུང་བར་མ་བྱེ་ཤིག །དེ་གཉིས་ཀྱིས་གསོལ་པ།

do not slay the land, replied the two naga kings.

བཙུན་པ་བདག་ཅག་གང་སྒོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ལ་ཡང་གནོད་པ་མི་བགྱིད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་དད་པས་མཆིས་ན།

lord, we have come here because of the kind of faith that does not harm even a lizard.

སྐྱོ་མ་ལྟ་བུ་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ལ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ།

what need is there to mention the hosts of beings who live like husks?

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་ནག་པོ་དང་། གཽ་ཏ་མ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཤད་པ་མཛད་དེ།

the blessed one then gave a dharma discourse such as this to the naga king black and gautama.

དེ་ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ཞིང་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་བཟུང་ངོ་།

when they heard this, they took refuge in the buddha, dharma, and sangha, and maintained the fundamental precepts.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་གསོལ་བའི་མཛད་པ་བརྩམས་པ་དང་། ཀླུ་རེ་རེ་ནས་བསམས་པ།

when the blessed one began to prepare food, each naga thought,

ཀྱི་མའོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདག་གི་ཆུའི་བཏུང་བ་གསོལ་ལོ་སྙམ་མོ།

oh. i have offered a drink of water to the blessed one.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགོངས་པ།

the blessed one thought,

གལ་ཏེ་གཅིག་གི་ཆུ་གསོལ་ན་ནི་དེས་ན་གཞན་དག་གཞན་དུ་སེམས་པར་འགྱུར་བས་ཐབས་ཤིག་བཤམ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ནས།

if one drinks only one morsel of water, it will make others think otherwise. i shall prepare something to eat.

དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ།

then the blessed one said to venerable mahadmaudgalyadyana,

མཽད་གལ་གྱི་བུ་སོང་ལ་གང་ན་ཆུ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་འདྲེས་པ་དེ་ལས་ཆུ་ལྷུང་བཟེད་ཁོང་ལ་ཁྱེར་ཏེ་ཤོག་ཤིག །བཙུན་པ་བཀའ་བཞིན་འཚལ་ཞེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་མཆུན་ནས་གང་དུ་ཆུ་བོ་ལྔ་བརྒྱ་འདྲེས་པ་དེ་ནས་ཆུས་ལྷུང་བཟེད་བཀང་ནས་ཁྱེར་ཏེ།

maudgalyayana, go and fetch water from the five hundred rivers where it is mixed up. venerable mahadmaudgalyadyana agreed to do as the blessed one had instructed.

བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕྱིན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷུང་བཟེད་བཀང་བའི་ཆུ་ཕུལ་བ་དང་།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཞེས་ཏེ་གསོལ་ལོ།

he approached the blessed one, offered him a drink filled with alms bowls, and accepted it.

།ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་བསམས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔོན་གྱི་བཀའ་སྩལ་པ།

venerable mahadmaudgalyadyana thought,

དགེ་སློང་དག་ཕ་དང་མས་ནི་བུ་གསོས། བསྲིངས་བསྐྱེད་ནུ་མས་བསྣུན།

monks, the father and mother have given birth to a child. they have been cared for by their younger sisters.

འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་སྟེ།

since it manifests in various ways throughout jambudvipa, it is exceedingly difficult.

བུས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་ནི་མ་བཞག་ཅིག་ཤོས་ལ་ནི་ཕ་བཞག་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཚང་བར་ཁུར་དུ་ཐོགས་སམ།

on the other hand, he did not let his father carry a load for one hundred years.

ས་ཆེན་པོ་འདིའི་ནོར་བུ་དང་། མུ་ཏིག་དང་། བཻ་ཌཱུརྱ་དང་། མན་ཤེལ་དང་། བྱི་རུ་དང་། དངུལ་དང་། གསེར་དང་། རྡོའི་སྙིང་པོ་དང་། སྤུག་དང་། པདྨ་རཱ་ག་དང་། དུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་པ་སྟེ།

this great earth is endowed with jewels, pearls, beryls, crystals, coral, silver, gold, emeralds, cats eyes, and conches that curl to the right.

དེ་ལྟ་བུའི་དབང་ཕྱུག་ལ་བདག་པོར་བཙུགས་ཀྱང་། བུས་ཕ་མ་ལ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཕན་ཐོགས་པའམ་ལན་ལོན་པར་མི་འགྱུར་གྱི།

even if someone were to assume such a power, they would not be able to repay the kindness or benefit their parents merely by doing so.

གང་གིས་ཕ་མ་དད་པ་མེད་པ་དད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ལ་འདུལ་ཞིང་འཛུད་དེ་སོ་སོར་འགོད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སེར་སྣ་ཅན་གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཤེས་རབ་འཆལ་པ། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་ལ་འདུལ་ཞིང་འཛ

if someone were to encourage, guide, and establish their faithless parents in the excellence of faultless discipline, corrupt discipline, miserliness, relinquishment, and discordant insight, then they would be disciplined, retained, and established in it.

དེ་ཙམ་གྱིས་བུས་ཕ་དང་མ་ལ་ཕན་ཐོགས་པ་དང་ལན་ལོན་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན།

it is because of this alone that a child has benefited and been able to repay the kindness of his parents.

བདག་གིས་ནི་མ་ལ་ལན་གཅིག་ཡང་མ་ལོན་གྱིས།

i have not spoken a single word to my mother.

མ་ལ་བདག་གིས་བདག་གི་མ་གང་དུ་སྐྱེས་པ་བསམ་མོ་སྙམ་ནས་བསམ་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་།

i will see where my mother was born, he thought.

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་སྐྱེས་པར་མཐོང་ངོ་།

he saw that he had been reborn in the luminous universe.

།དེས་དེ་སུའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་པ་བརྟགས་ན།

when he examined who he was to be trained by,

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ།

when he saw that it was the blessed one, he thought,

བདག་ལམ་རིང་པོ་ནས་འདིར་འོངས་པས་ཅི་ནས་ཀྱང་བདག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དོན་འདི་གསོལ་ལོ་སྙམ་ནས།

since i have come here from a long journey, i will by all means request the blessed one to grant me this favor.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།

he asked the blessed one,

།བཙུན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྔོན་དགེ་སློང་དག་ཕ་དང་མ་ནི་བུ་ལ་ཤིན་དུ་དཀའ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ན།

the blessed one has previously said, monks, father and mother are very hard-working children.

བདག་གི་མ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་སྐྱེས་ཏེ།

my mother has been reborn in the luminous universe.

དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུལ་བར་འགྱུར་ལགས་ན།

he will be tamed by the blessed one.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་གདུལ་བར་གསོལ།

blessed one, please be compassionate and train me.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མཽད་གལ་གྱི་བུ་སུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་དོང་།

maudgalyadyana, said the blessed one, who has miraculously set out?

བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་རི་རབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ལ་གོམ་པ་བོར་ཞིང་གཤེགས་པ་དང་།

the blessed one and venerable mahadmaudgalyayana took their steps to the peak of mount meru.

ཞག་བདུན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འོད་ཟེར་ཅན་དུ་བྱོན་ཏོ།

for seven days he traveled to the luminous universe.

།བུ་མོ་བཟང་མོ་དེས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་རྒྱང་རིང་པོ་ཁོ་ན་ནས་མཐོང་ངོ་།

the beautiful girl saw venerable maudgalyadyana from a long way off.

།མཐོང་ནས་ཀྱང་དགའ་བ་དང་བཅས་པས་དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྨྲས་པ།

when he saw the blessed buddha the sight of him filled him with joy, and he approached him and said,

ཀྱེ་མའོ་ཡུན་རིང་ཞིག་ལོན་ནས་བུ་མཐོང་ངོ་།

alas, you have seen your son for a long time.

།ཀྱེ་མའོ་ཡུན་རིང་མོ་ཞིག་ལོན་ནས་བུ་མཐོང་ངོ་།

alas, you have seen your son for a long time.

།དེ་ནས་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོས་སྨྲས་པ།

the crowd of people said,

ཤེས་ལྡན་དག་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདིའི་ནི་རྒན་ན་ཇི་ལྟར་བུ་མོ་འདི་དེའི་མ་ཡིན། ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་སྨྲས་པ།

gentlemen, since this renunciant is old, how could this child be his mother? venerable mahadmaudgalyadyana replied,

ཤེས་ལྡན་དག་ཁོ་བོའི་ལུས་འདི་འདིས་བསྐྱེད་དེ། དེས་ན་ཁོ་བོའི་མ་ཡིན་ནོ།

gentlemen, since this is my body that has been produced by me, it is not mine.

།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བུ་མོ་བཟང་མོ་དེའི་བསམ་པ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། ཁམས་དང་། རང་བཞིན་མཁྱེན་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཤད་པ་མ

the blessed one knew the thoughts, habitual tendencies, temperament, and nature of this good girl, and so he taught her the dharma that leads to the realization of the four noble truths.

དེ་ཐོས་ནས་བུ་མོ་བཟང་མོ་དེས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རིའི་རྩེ་མོ་ཉི་ཤུ་མཐོ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྡོ་རྗེས་བཅོམ་ནས་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ཏེ།

when she heard it, she destroyed with the thunderbolt of wisdom the twenty high peaks of the mountain of views concerning the transitory collection, and manifested the resultant state of stream entry.

དེས་བདེན་པ་མཐོང་ནས་ལན་གསུམ་དུ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ་ཞེས་བྱ་བ་ནས་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སུ་རབ་ཏུ་བཞག་ཅེས་བྱ་བའི་བར་གོང་མ་བཞིན་ནོ།

having seen the truths, he told them three times, and so forth, up until… establishing them in the realms of gods and humans.

།ཡང་སྨྲས་པ། ཉེས་པ་མང་པོར་ལྡན་པས་མི་བཟད་པའི།

he continued: this is terrifying, because of its many faults.

།ངན་སོང་ལམ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་མཐུས་བཅད་དེ། །མཐོ་རིས་འགྲོ་བ་བསོད་ནམས་བཟང་ལྡན་ཕྱེ།

cut the path to the lower realms through your power, and cleanse the path leading to the higher realms of excellent merit.

།མྱ་ངན་འདས་པའི་ལམ་ཡང་བདག་གིས་ཐོབ།

i have attained the path to nirvana.

།ཁྱེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་མིག །ཉེས་དང་བྲལ་བས་དག་པ་དེང་འདིར་ཐོབ།

by entrusting yourself to you, your eyes are utterly pristine. since you are free from faults, today you have attained purity.

།འཕགས་པ་དགྱེས་པའི་གོ་འཕང་ཞི་ཐོབ་ནས།།སྡུག་བསྔལ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་བདག་གིས་རྒལ།

having attained the peaceful state of delighting the noble ones, i crossed the ocean of suffering.

།འགྲོ་བར་ལྷ་མིན་ལྷ་དང་མིས་མཆོད་པ། །སྐྱེ་རྒ་འཆི་དང་ནད་དང་རྣམ་བྲལ་བ། །སྲིད་པ་སྟོང་དུ་མཐོང་བ་རྙེད་དཀའ་བ། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་མཐོང་དེང་འདིར་འབྲས་བུར་བཅས།

you are venerated in the world by demigods, gods, and humans. you are free from birth, old age, death, and illness. your sight is difficult to attain for a thousand lifetimes. o sage, this is the fruition of seeing you today.

།བཙུན་པ་བདག་ནི་འཕགས་ཤིང་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ། བདག་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ལགས་ཀྱིས་དགེ་བསྙེན་དུ་གཟུང་དུ་གསོལ།

lord, i am noble and exalted. i take refuge in the blessed one, the dharma, and the sangha, so please accept me as a lay vow holder.

།དེང་སླན་ཆད་ཇི་སྲིད་འཚོའི་བར་དུ་བསམ་པ་ཐག་པས་སྐྱབས་སུ་མཆི་བར་མངོན་པར་སྨྲོ་ལགས་སོ།

from this day forth, for as long as i shall live, i will resolutely seek refuge.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་དེང་བསོད་སྙོམས་སྦྱོར་ཞིང་མཆིས་ན་གནང་བར་མཛད་དུ་གསོལ།

i ask that you allow me to go begging alms with the blessed one, mahadmaudgalyayana.

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བུ་མོ་བཟང་མོ་དེ་ལ་ཅང་མི་གསུང་བས་གནང་ངོ།

the blessed one assented to her by his silence.

།དེ་ནས་བུ་མོ་བཟང་མོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བར་རིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མོའུ་དགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོ་གདན་ལ་བདེ་བར་བཞུགས་པར་རིག་ནས།

when the young woman knew that the blessed one had given her consent, she saw that venerable mahadmaudgalyadyana and venerable maudgalyayana were seated comfortably on their seats.

གཙང་ཞིང་བསོད་པའི་བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་དག་རང་གི་ལག་ནས་སྟོབས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱེད་དེ།

by their own hands they offered food and drink that were pure and wholesome.

རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གཙང་ཞིང་བསོད་པའི་བཟའ་བ་དང་། བཅའ་བ་དག་རང་གི་ལག་ནས་བསྟབས་ཤིང་ཚིམ་པར་བྱས་སོ།

in many ways they offered them food and drink of the finest quality, proffering all that they wished.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསོལ་ཟིན་ནས་ཕྱག་གཉིས་བཅབས་ཏེ། ལྷུང་བཟེད་བྱུ་བར་རིག་ནས་སྟན་དམའ་བ་ཞིག་བླངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་བཏིང་ནས་ཆོས་མཉན་པའི་ཕྱིར་འདུག་པ་དང་།

when he knew that the blessed one had finished washing his alms bowls, he lifted up a low seat and sat before him to listen to the dharma.

དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བཤད་དོ།

the blessed one taught him the dharma.

།བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བཟེད་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མོའུ་དགལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་བླངས་ཏེ་ལྷུང་བཟེད་འཁྲུ་བར་བྱེད་པ་ན།

when venerable mahadmaudgalyadyana took the alms bowl from the blessed one and washed it,

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མོའུ་དགལ་གྱི་བུ་འདོང་ངམ།

maudgalyadyana, did the blessed one leave?

བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་སོ། །སུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིའོ།

whose miraculous abilities have caused the blessed one to depart?

།གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཚལ་སོམས་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱོལ་བྱོན་ལགས་སམ། མོའུ་དགལ་གྱི་བུ་ཡུ་བུ་ཕྱིན་ཟིན་ནོ།

maudgalyadyana, if that were the case, you should reflect on the blessed ones arrival at the garden of prince jeta.

།དེ་ནས་ངོ་མཚར་དུ་དད་པའི་ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་པ།

then, with a mind filled with wonder and devotion, he said,

བཅོམ་ལྡན་འདས་རྫུ་འཕྲུལ་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས།

blessed one, what is the name of this miracle?

མོའུ་དགལ་གྱི་བུ་ཡིད་མགྱོགས་ཡིན་ནོ།།བཙུན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་དེ་ལྟ་བུ་ནི་བདག་གིས་བློ་བར་མ་ཆུད་དོ།

maudgalyadyana, your mind is swift. venerable one, i have not realized such profound qualities of the buddhas.

།གལ་ཏེ་བདག་གིས་བློ་བར་ཆུད་པར་གྱུར་ན། བདག་གི་ལུས་ཏིལ་གྱི་ཕྱེ་མ་ལྟར་བགྱིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན།

if i were to comprehend this, even if my body were like powdered sesame oil, it would not turn back from the mind of unsurpassed and perfect awakening.

ད་ནི་ཤིང་ཚིག་པ་བཞིན་ཅི་བགྱིར་ཡང་མ་མཆིས་སོ།

now there is nothing to do, like burning wood.

།དགེ་སློང་རྣམས་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེས་ཏེ།

the monks became doubtful.

ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པ།

who severs all doubts, the blessed buddha, asked,

བཙུན་པ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་གང་པོས་ལས་ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན། ལས་དེའི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་ཕྱུག་པ་ནོར་མང་བ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་ལགས།

lord, what action did venerable purna take that ripened into his birth into a family of great means, prosperity, and wealth?

ཟས་ཅི་ཞིག་བགྱིས་ན་དེས་བྲན་མོའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་བགྱིས་ལགས།

what action did she take that she took rebirth in the womb of a servant, went forth, cast away all afflictive emotions, and manifested arhatship?

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དགེ་སློང་དག་གང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ལས་ཚོགས་རྙེད་པ། རྐྱེན་ཡོངས་སུ་བསྒྱུར་བ། འོད་པ་བཞིན་དུ་ཉེ་བར་གནས་པ་གནོད་མི་ཟ་བར་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དག་བྱས་ཤིང་བསགས

monks, the blessed one replied, since purna committed and accumulated actions that yielded accumulations, transformed conditions, and arose unceasingly like bountiful blossoms, who else would have acted and accrued them?

དགེ་སློང་དག་ལས་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དག་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་སའི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་མི་འགྱུར།

monks, actions and accumulations do not ripen into the external element of earth.

ཆུའི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། མེའི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར། རླུང་གི་ཁམས་ལ་མི་འགྱུར་གྱི།

it is not the water element, not the fire element, and not the wind element.

འདི་ལྟར་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་བྱས་ཤིང་བསགས་པ་དག་ནི་ཟིན་པའི་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པར་འགྱུར་ཏེ།

it is because the actions he committed and accumulated, both virtuous and non-virtuous, ripened into the aggregates, sense bases, and constituent elements.

ལས་རྣམས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་ཡང་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་བའང་ཚོགས་དང་དུས། །རྐྱེན་ནས་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི། །འབྲས་བུ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཉིད།

actions will not be wasted even after one hundred eons, and when the time and the conditions are right, they will bear fruit for all embodied beings.

།དགེ་སློང་དག་སྔོན་བྱུང་བ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེ་དགུའི་ཚེ་ལོ་ཉི་ཁྲི་ཐུབ་པ་ན་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ།
བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འོད་སྲུང་ཞེས་བྱ་བ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་སྟེ། དེ་གྲོང་ཁྱེར་ཝ་ར་ཎ

monks, in times past, in this fortunate eon, when people lived as long as twenty thousand years and the tathagata, the arhat, the totally and completely awakened buddha endowed with perfect knowledge and perfect conduct, a sugata,

a knower of the world, a tamer of persons, a charioteer, an unsurpassed one, a teacher of humans and gods, was in the city of varanasi.

།དེའི་བསྟན་པ་ལ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་སྡེ་སྣོད་གསུམ་པར་གྱུར་ཏེ།

he went forth in his doctrine and became a tripitaka master.

ཆོས་བཞིན་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་བ་བྱེད་དོ།

they act as stewards of the sangha in accord with the dharma.

།རེ་ཞིག་ཅིག་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞིག་ལ་དགེ་སྐོས་བབ་སྟེ། དེས་གཙུག་ལག་ཁང་ཕྱག་དར་བྱ་བར་བརྩམས་པ་དང་།

so it was that a feast day fell on an arhat, and he began sweeping the monastery.

རླུང་ལངས་པས་ཕྱག་དར་ཕན་ཚུན་དུ་ཁྱེར་བར་གྱུར་ཏོ།

as the winds blew, they were swept away by one another.

།དེས་བསམས་པ་རེ་ཞིག་རླུང་ཞི་བར་གྱུར་གྱི་བར་དུ་གཞག་གོ་སྙམ་པ་ལས།

he thought, i shall stay here until the wind has subsided.

ཞི་ཙམ་ན་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་མ་ཕྱགས་པ་ཞལ་ཏ་བ་དེས་མཐོང་ནས་དེ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དྲག་པོས། རྩུབ་པོའི་ངག་ཕྱུང་བ།

the serving monk saw that the monastery had not yet been swept away and spoke harshly to him in anger.

བྲན་མོའི་བུ་གང་ཞིག་དགེ་སྐོས་བྱེད། དགྲ་བཅོམ་པ་དེས་ཐོས་ནས།

when the arhat heard that the servant had acted as steward, he thought,

དེས་བསམས་པ། འདི་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཡིན་པས་རེ་ཞིག་བཞག་ལ་ཕྱིས་གོ་བར་བྱའོ་སྙམ་ནས།

he thought, this is fetterism. i shall put it to you later.

གང་གི་ཚེ་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་དེའི་ཚེ། དེའི་དྲུང་དུ་སོང་སྟེ་སྨྲས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་བོ་སུ་ཡིན་ཤེས་སམ།

when he is free from fetters, he goes to see him and says, do you know who i am?

དེས་སྨྲས་པ་ཤེས་ཏེ་ཁྱོད་དང་ང་བོ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།

he replied, i know that you and i have gone forth in the doctrine of the totally and completely awakened buddha kasyapa.

།དེས་སྨྲས་པ་གལ་ཏེ་དེ་ལྟ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ང་བོས་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་བྱ་བ་བྱས་ཏེ།

if that is the case, he replied, i have already gone forth.

ང་བོ་ནི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ལ།

i am liberated from all bonds.

ཁྱོད་ནི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་གིས་བཅིངས་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ངག་རྩུབ་པོའི་ལས་བྱུང་གིས་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་ཤོགས་ཤིག་དང་།

since you are bound by all bonds, you have spoken harshly. confess your mistake as a mistake.

དེས་ན་ལས་དེ་བསྲབས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། གཏུགས་པར་འགྱུར་རོ།

hence, the karma will be depleted, exhausted, and inexhaustible.

།དེས་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་པར་བཤགས་པས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེ་ཞིང་བྲན་མོའི་བུར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་མ་སྐྱེས་པས། ཚེ་རབས་ལྔ་བརྒྱར་བྲན་མོའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་ཏེ་དཔྱར་གྱི་བར་དུ་སྲིད་པ་ཐ་མ་ལ་ཡང་བྲན་མོའི་མངལ་དུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ།

he confessed his mistake and then took rebirth in the hell realms, where he was reborn as a servant for five hundred lifetimes.

།གང་ཡང་དགེ་འདུན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་དེས་ན་ཕྱུག་པ་དང་ནོར་མང་བ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བའི་རིགས་སུ་སྐྱེས་སོ།

whoever serves the sangha will be born into a family of great means, prosperity, and wealth.

།གང་ཡང་དེ་ན་བཀླགས་ཤིང་བཏོན་པས་ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པ་དང་། ཁམས་ལ་མཁས་པ་དང་།།

moreover, those who read it aloud and recite it become learned in the aggregates, knowledgeable in the sensory elements,